ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ КАФЕДРА «ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ»

Лабораторна робота №3 з дисципліни

«Операційні системи»
Тема: «Обробка текстових даних засобами оболонки Unix-подібних ОС інтерфейсу командного рядка»

Виконав:

Студент AI-203

Султанов А.А.

Мета роботи: придбання навичок роботи з оболонкою Unix-подібних ОС інтерфейсу командного рядка та утилітами обробки текстових даних.

Завдання до виконання:

- 2.1 Налаштування оболонки ОС інтерфейсу командного рядку
- 1) Зайдіть через логін свого користувача на віддалений сервер Linux з IP = 91.219.60.189
- 2) Отримайте перелік файлів поточного каталогу з урахуванням прихованих файлів
  - 3) Перегляньте вміст прихованого файлу конфігурації .bashrc
  - 4) Запустіть консольний файловий менеджер тс
  - 5) Знайдіть файл .bashrc та почніть його редагування
- 6) Додайте в кінець файлу виклик команд створення наступних нових команд для існуючих команд, використовуючи alias. Назви Unix-команд та їх нові назви можна отримати з урахуванням варіанту для різних напрямів народного господарства, враховуюче те, що ними будуть користуватися спеціалісти цих напрямів, знайомих зі своїми процесами.
- 7) Завершіть редагування файлу, завершіть роботу файлового менеджера mc та завершіть роботу з оболонкою OC;
  - 8) Після повторного входу до оболонки ОС перевірте роботу нових команд.

	8	1	створити каталог	зарибити
Рибне господарство		1	створити файл	підкормити
		2	видалити файл	виловити
		2	переглянути файл	відібрати

2.2 Робота з файлами та перенаправлення потоків даних

- 1) Зайдіть у свій домашній каталог та створіть новий каталог з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем у транслітерації + слово «lab_3», наприклад, invanov_lab_3.
- 2) Перейдіть у новий каталог та створіть файл, використовуючи команду сат та перенаправлення виводу. Назва файлу транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 1, наприклад oleksandr_1

Зміст файлу: назва вашої групи та поточна дата

3) перегляньте зміст створеного файлу

- 4) створіть ще один файл з перенаправленням виводу. Зміст файлу: ваше прізвище та ім'я. Назва файлу транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 2
- 5) об'єднайте два файли в один, назва файлу транслітерація вашого прізвища та імені
  - 6) перегляньте зміст файлу
  - 7) видаліть створений файл
  - 8) повторіть завдання 5 та 7 з використанням конвеєру команд

2.3 Обробка текстових даних

2.3.1 Створення PDF-файлу

Нехай в попередній лабораторній роботі ви створили електронний протокол рішень, використовуючи офісні системи LibreOffice, MSOffice.

Створіть PDF-формат свого рішення:

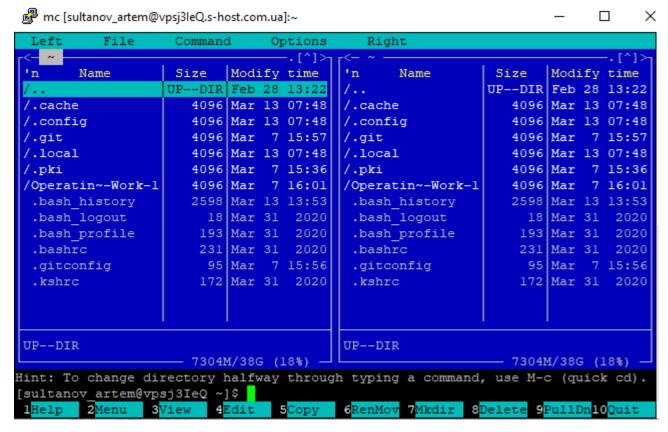
- 1) підготуйте ваш файл у форматі, який сприймається програмою LibreOffice у командному рядку, наприклад, DOC;
- 2) скопіюйте файл на сервер за адресою з ІР = 91.219.60.189 у ваш домашній каталог
- 3) виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу PDF-формату
- 4) скопіюйте створений файл у файлову систему вашого локального комп'ютера та перегляньте файл будь-яким переглядачем PDF-файлів
  - 2.3.2 Робота з текстовими файлами в різних кодуваннях символів
- 1) у вашому домашньому каталозі на сервері виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу HTML-формату;
- 2) перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран перші 20 рядків;
- 3) змініть назву створеного файлу на нову назву os.lab1.utf.html, використовуючи команду ср (приклади наведено в лабораторній роботі 2)
- 4) змініть кодування символів файлу os.lab1.utf.html на WINDOWS-1251, створивши новий файл з назвою os.lab1.cp1251.html
- 5) перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран останні 20 рядків;
- 6) скопіюйте файл os.lab1.cp1251.html у файлову систему вашого локального комп'ютера та перегляньте файл будь-яким переглядачем HTML-файлів;

- 1) у вашому домашньому каталозі на сервері проведіть статистичну обробку файлу os.lab1.utf.html, визначивши кількість байтів, кількість рядків, довжину найбільшого рядку, кількість символів та кількість слів у файлі.
- 2) трансформуйте вміст файлу os.lab1.utf.html, отримавши на екран слова з файлу, які будуть розміщено в нових рядках (використайте команди cat, tr та конвеєр команд);
- 3) змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, провівши сортування слів
- 4) змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, виключивши дублікати слів.

Результати виконання завдань:

- 2.1
- 1) Зайдіть через логін свого користувача на віддалений сервер Linux з IP =
- 91.219.60.189
- 2) Отримайте перелік файлів поточного каталогу з урахуванням прихованих файлів
- 3) Перегляньте вміст прихованого файлу конфігурації .bashrc

4) Запустіть консольний файловий менеджер тс

6) Додайте в кінець файлу виклик команд створення наступних нових команд для існуючих команд, використовуючи alias.

```
.bashrc [----] 0 L:[ 1+14 15/ 15] *(290 / 290b) <EOF>
# .bashrc

# Source global definitions
if [ -f /etc/bashrc ]; then
<---->. /etc/bashrc
fi

# Uncomment the following line if you don't like systematl's auto-paging feature:
# export SYSTEMD_PAGER=
# User specific aliases and functions
alias зарибити = 'mkdir'
alias підкормити = 'touch'
```

8) Після повторного входу до оболонки ОС перевірте роботу нових команд

2.2

- 1) Зайдіть у свій домашній каталог та створіть новий каталог з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем у транслітерації + слово «lab 3», наприклад, invanov lab 3.
- 2) Перейдіть у новий каталог та створіть файл, використовуючи команду саt та перенаправлення виводу. Назва файлу транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 1, наприклад oleksandr_1
  - 3) перегляньте зміст створеного файлу
- 4) створіть ще один файл з перенаправленням виводу. Зміст файлу: ваше прізвище та ім'я. Назва файлу транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 2
- 5) об'єднайте два файли в один, назва файлу транслітерація вашого прізвища та імені
  - 6) перегляньте зміст файлу

```
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ mkdir sultanov_lab_3
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ cd sultanov_lab_3
[sultanov_artem@vpsj3IeQ sultanov_lab_3]$ cat > artem_1 AI-203 03.04.2021
[sultanov_artem@vpsj3IeQ sultanov_lab_3]$ cat > artem_2 Sultanov Artem
[sultanov_artem@vpsj3IeQ sultanov_lab_3]$ cat artem_1 artem_2 > sultanov_artem
[sultanov_artem@vpsj3IeQ sultanov_lab_3]$ more sultanov_artem AI-203 03.04.2021
```

- 7) видаліть створений файл
- 8) повторіть завдання 5 та 7 з використанням конвеєру команд

2.3(1)

1) Скопіюйте файл на сервер за адресою з ІР = 91.219.60.189 у ваш домашній каталог:

```
C:\Users\Aptem\Documents>pscp -P 22 SultanovArtem2.docx sultanov_artem@91.219.60.189:/home/sultanov_artem/SultanovArtem2.docx sultanov_artem@91.219.60.189's password:
SultanovArtem2.docx | 285 kB | 285.3 kB/s | ETA: 00:00:00 | 100%
```

2) Виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу PDF-формату:

3) Скопіюйте створений файл у файлову систему вашого локального комп'ютера:

```
C:\Users\Apтem\Documents>pscp -P 22 sultanov_artem@91.219.60.189:/home/sultanov_artem/SultanovArtem2.pdf SultanovArtem2.pdf sultanov_artem@91.219.60.189's password:
SultanovArtem2.pdf | 279 kB | 279.7 kB/s | ETA: 00:00:00 | 100%
```

2.3(2)

1) у вашому домашньому каталозі на сервері виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу HTML-формату;

```
C:\Users\Aprem\Documents>pscp -P 22 sultanov_artem@91.219.60.189:/home/sultanov_artem/os.lab1.cp1251.html os.lab1.cp1251.html
sultanov_artem@91.219.60.189's password:
os.lab1.cp1251.html | 5 kB | 5.3 kB/s | ETA: 00:00:00 | 100%
```

2) перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран перші 20 рядків;

```
-convert-to html SultanovArtem2.pdf
                        ~]$ libreoffice
 onvert /home/sultanov_artem/SultanovArtem2.pdf -> /home/sultanov_artem/SultanovArtem2.html using filter : draw_html_Export
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ head -n 20 SultanovArtem2.html
!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
    "http://www.w3.org/TR/html4/transitional.dtd"
 <meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-8"/>
 <title></title>
 <meta name="generator" content="LibreOffice 5.3.6.1 (Linux)"/>
 <meta name="created" content="00:00:00"/>
 <meta name="changed" content="00:00:00"/>
(/head>
<body>
<Cyлтанов Артем Артемович, AI-203</p>
7.03.21
<b>OHПУ IКС</b>
Основи сучасної
термінальної
<р>міжкомп'ютерної</р>
кр>взаємодії
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$
```

3) змініть назву створеного файлу на нову назву os.lab1.utf.html, використовуючи

команду ср (приклади наведено в лабораторній роботі 2)

- 4) змініть кодування символів файлу os.lab1.utf.html на WINDOWS-1251, створивши новий файл з назвою os.lab1.cp1251.html
- 5) перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран останні 20 рядків;

```
sultanov artem@vpsj3IeQ ~]$ cp SultanovArtem2.html os.labl.utf.html
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ iconv -f UTF-8 -t WINDOWS-1251 os.labl.utf.html -o os.labl.cp1251.html
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ tail -n 20 os.labl.cpl251.html
                            GitHub-
qit push
             https://github.com,
                                                       GitHub-
  style="page-break-before:always;
                                 "></h1>
<b>x€
             </b>
(p><b>1.
                        Linux-
                                                                 </b>
             璺:
                                      (
(p>91.219.60.189
              =: 
  style="page-break-before:always; "></hl>
          :
<hl style="page-break-before:always; "></hl>
             pushd/popd ====
≥=
<hl style="page-break-before:always;</pre>
<b>
Windows =
                                                       Linux.
:/html>[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$
```

6) скопіюйте файл os.lab1.cp1251.html у файлову систему вашого локального комп'ютера та перегляньте файл будь-яким переглядачем HTML-файлів;

2.3(3)

1) у вашому домашньому каталозі на сервері проведіть статистичну обробку файлу os.lab1.utf.html, визначивши кількість байтів, кількість рядків, довжину найбільшого рядку, кількість символів та кількість слів у файлі.

```
</html>[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ wc -c os.labl.utf.html
8293 os.labl.utf.html
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ wc -l os.labl.utf.html
wc: invalid option -- 'l'
Try 'wc --help' for more information.
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ wc -L os.labl.utf.html
103 os.labl.utf.html
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ wc -m os.lab.utf.html
wc: os.lab.utf.html: No such file or directory
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ wc -m os.labl.utf.html
5438 os.labl.utf.html
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ wc -w os.labl.utf.html
557 os.labl.utf.html
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ wc -w os.labl.utf.html
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$
```

2) трансформуйте вміст файлу os.lab1.utf.html, отримавши на екран слова з файлу, які

будуть розміщено в нових рядках (використайте команди cat, tr та конвеєр команд);

```
<meta http-equiv="content-type" content="texthtml; charset=utf-8">
<title><title>
<meta name="generator" content="LibreOffice 5.3.6.1 (Linux)">
<meta name="created" content="00:00:00">
<meta name="changed" content="00:00:00">
(body>
<h1><h1>
Султанов Артем Артемович, AI-203
7.03.21
<b>OHIIY IKC<b>
Основи сучасної
термінальної
(р>міжкомп'ютерної<р>
(р>взаємодії<р>
(p><b>0пераційні системи<b>
chl style="page-break-before:always; "><hl>
Перевірте наявність мережевого з'єднання між вашим локальним комп'ютером та
{	t (p>2. Bcтановіть програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, отримавши її<<math>{	t (p>2. Bctahobit)}
(р>через інтернет за відповідним посиланням.<р>
(p>IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH.
(р>пароль, наданий вам лектором.<р>
(р>користувача.<р>
Кр>6. Визначте мережеву адресу сервера, з якого ви увійшли до віддаленого серверу.
9. Перейдіть до каталогу etc
```

```
(p>10. Визначте вміст каталогу etc
Перегляньте вміст файлу з обліковими записами користувачів
12. Поверніться до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого
повернення командами pushd та popd
<14. Перегляньте вміст поточного каталогу<p>
<b>2.2 Обмін повідомленнями в ОС Linux<b>
(p>1. Встановіть з'єднання з віддаленим Linux-сервером
прізвище, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.
<b>2.3 Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу<b><
ініціалізуйте Git-репозиторій, виконавши команди:<
команди:
<hl style="page-break-before:always; "><hl>
<git config --global user.email Bam_E-Mail<p><
q>git config --global init.defaultBranch main
qit init
користовуючи наступні команди:
<git clone https:github.comПовнаНазваРепозиторію<p><
<b>2.4 Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linux-сервером та<b>
<b>GitHub-репозиторієм<b>
прізвищем та ім`ям в латиницею, наприклад, Blazhko Oleksandr.txt<
<iнтернет за відповідним посиланням.<p>
кр>віддаленому Linux-сервері.
раніше файл в репозиторії, виконавши команду:
git add Назва файлу
команду:
. Перешліть зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду:
git push
переконайтеся, що зміни успішно виконано.
<hl style="page-break-before:always; "><hl>
<b>Xiд роботи<b>
<b>1. Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи<b>
Перевіряємо зв'язок із сервером:
Кр>Налаштовуємо з'єднання з віддаленим сервером (
91.219.60.189
) та зберігаємо їх: 
<hl style="page-break-before:always; "><hl>
<р>3'еднуємося:<р>
<hl style="page-break-before:always; "><hl>
«р>Використовуємо pushdpopd для повернення до директорії користувача:
<hl style="page-break-before:always; "><hl>
<b>Висновок:<b> У лабораторній роботі № 2 придбали навичок із сучасної термінальної взаємоді
<п>та от применения примен
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$
```

3) змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, провівши сортування

слів

```
[sultanov artem@vpsj3IeQ ~]$ sort os.labl.utf.html | tr -d '/'
(body>
(body>
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-W3CDTD HTML 4.01 TransitionalEN"</p>
<h1><h1>
<hl style="page-break-before:always; "><hl>
<head>
<head>
<html>
<html>
   "http:www.w3.orgTRhtml4transitional.dtd">
 <meta http-equiv="content-type" content="texthtml; charset=utf-8">
 <meta name="changed" content="00:00:00">
 <meta name="created" content="00:00:00">
 <meta name="generator" content="LibreOffice 5.3.6.1 (Linux)">
(p><b>OHIIY IKC<b>
<b>Xiд роботи<b>
Ср>Султанов Артем Артемович, АІ-203
qit add Назва файлу
<git config --global init.defaultBranch main<p><
<git config --global user.name &quot;Ваше Імя та Прізвище&quot;<p>
qit init
qit push
(p>IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH.
Cp>OS Linux Прізвище Ім`я латиницею, наприклад, OS Linux Blazhko Oleksandr
(р>взаємодії<р>
(p>Використовуємо pushdpopd для повернення до директорії користувача:
(р>використовуючи наступні команди:
<р>віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189
(p>віддаленому Linux-сервері.
(р>3'еднуємося:<р>
:p>ініціалізуйте Git-репозиторій, виконавши команди:
(р>інтернет за відповідним посиланням.<р>
(р>каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на<р>
(р>команди:<р>
(р>команду:<р>
(р>користувача.<р>
(р>міжкомп'ютерної<р>
(p>між різними операційними системами на прикладі ОС Windows та ОС Linux.
Кр>Налаштовуємо з'єднання з віддаленим сервером (
(р>Основи сучасної<р>
пароль, наданий вам лектором.
Перевіряємо зв'язок із сервером:
переконайтеся, що зміни успішно виконано.
повернення командами pushd та popd
прізвище, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.
прізвищем та ім`ям в латиницею, наприклад, Blazhko Oleksandr.txt
раніше файл в репозиторії, виконавши команду:
) та зберігаємо їх: 
(р>термінальної<р>
через інтернет за відповідним посиланням.
 <title><title>
```

4) змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, виключивши дублікати слів.

```
[sultanov artem@vpsj3IeQ ~]$ sort os.labl.utf.html | tr -d '/' | uniq
!DOCTYPE HTML PUBLIC "-W3CDTD HTML 4.01 TransitionalEN"
<h1><h1>
<hl style="page-break-before:always; "><hl>
(head>
html>
(html>
    "http:www.w3.orgTRhtml4transitional.dtd">
 <meta http-equiv="content-type" content="texthtml; charset=utf-8">
 <meta name="changed" content="00:00:00">
 <meta name="created" content="00:00:00">
 <meta name="generator" content="LibreOffice 5.3.6.1 (Linux)">
(p>10. Визначте вміст каталогу etc
(p>11. Перегляньте вміст файлу з обліковими записами користувачів
(p>12. Поверніться до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого
:p>13. Перейдіть до каталогу, який є на рівень вище (до батьківського каталогу)
(p>14. Перегляньте вміст поточного каталогу
(p>15. Змініть пароль вашого користувача.
(p>1. Встановіть з'єднання з віддаленим Linux-сервером
(p>1. Ініціалізуйте системний прихований каталог Git, використовуючи наступні
(p>1. Перевірте наявність мережевого з`єднання між вашим локальним комп`ютером та
p>1. Створіть в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з вашим
p>2. Встановіть програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, отримавши її
(p>2. Домовтеся з представником вашої команди про обмін повідомлень
(p>2. Запустіть в ОС Windows програму термінального рядка CMD
:p>2 Клонуйте існуючий GitHub-репозиторій, створений в лабораторній роботі Nol,
(p>3 Виконайте команди перегляду вмісту створеного каталогу Git-репозиторію
(р>3. Встановіть програму віддаленого копіювання файлів РЅСР.ЕХЕ, отримавши її через<р>
:p>3. Запустіть програму РИТТҮ.ЕХЕ та налаштуйте з'єднання з віддаленим сервером:
:p>3. Напишіть повідомлення представнику команди, в якому буде вказано ваше та його
:p>4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажте створенний раніше файл у
p>5. Після успішного входу до ОС виконайте команду визначення поточного імені
p>6. Визначте мережеву адресу сервера, з якого ви увійшли до віддаленого серверу.
:p>6. Зафіксуйте зміни в репозиторії, вказавши коментар до цих змін, виконавши
(p>7.03.21
(р>7. Визначте назву псевдотерміналу користувача.
:p>7. Перешліть зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду:
(p>8. Визначте назву поточного каталогу користувача.
p>8. Зайдіть на https:github.com, перегляньте вміст віддаленого GitHub-репозиторію та
(p>91.219.60.189
(p>9. Перейдіть до каталогу etc
p><b>2.1 Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи<b>
(p><b>2.2 Обмін повідомленнями в ОС Linux<b>
<b>2.3 Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу<b><</p>
:p><b>2.4 Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linux-сервером та<b>
(p><b>GitHub-репозиторієм<b>
<b>Висновок:<b>У лабораторній роботі № 2 придбали навичок із сучасної термінальної взаємодії 
p><b>OHIV IKC<b>
:
(p><b>0лераційні системи<b>
(p><b>Xiд роботи<b>
(р>Султанов Артем Артемович, АІ-203<р>
(p>git add Назва файлу
xp>git config --global user.email Bam E-Mail
p>git config --global user.name "Ваше Імя та Прізвище"
qit init
```

```
(p>git push
(p>IP =91.219.60.189, тип з`єднання = SSH.
Cp>OS Linux Прізвище Ім`я латиницею, наприклад, OS Linux Blazhko Oleksandr
(р>взаємодії<р>
(р>використовуючи наступні команди:
кр>віддаленому Linux-сервері.
(р>3'еднуємося:<р>
<р>Знаходячись на віддаленому Linux-сервері в своєму домашньому каталозі,
<ip>ініціалізуйте Git-репозиторій, виконавши команди:
(р>інтернет за відповідним посиланням.<р>
команди:
команду:
(р>користувача.<р>
міжкомп'ютерної
Кр>Налаштовуємо з'єднання з віддаленим сервером (
(р>Основи сучасної<р>
(р>пароль, наданий вам лектором.
(р>Перевіряємо зв'язок із сервером:
переконайтеся, що зміни успішно виконано.
повернення командами pushd та popd<
прізвище, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.
прізвищем та ім`ям в латиницею, наприклад, Blazhko Oleksandr.txt<
раніше файл в репозиторії, виконавши команду:
(р>) та зберігаємо їх: 
(р>термінальної<р>
(р>через інтернет за відповідним посиланням.<р>
 <title><title>
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$
```

Висновок: Під час виконання лабораторної роботи найбільші складнощі викликали зміна кодування файла на WINDOWS-1251, виключення дублікатів слів файлу та об'єднання двох файлів в один